

Alles via de pijpleiding

De aanwezigheid van de basisutiliteiten zoals water, gas en elektriciteit is bijna vanzelfsprekend voor bedrijven. De grote chemische bedrijven in het Valuepark Terneuzen zouden echter ook grondstoffen per pijpleiding willen krijgen en onderling reststoffen willen uitwisselen. Als de plannen voor Multi Utility Providing worden goedgekeurd, zullen ze dat over niet al te lange tijd inderdaad kunnen doen. David van Baarle

Het is een beetje het klassieke kip en ei-verhaal. Een industriepark wordt aantrekkelijker naarmate er meer utilities tot aan de fabriekspoort kunnen worden geleverd, maar het wordt pas aantrekkelijk om daarin te investeren naarmate er meer klanten zijn. Dat dilemma probeert Zeeland Seaports te doorbreken met het Multy Utility Provider-project (MUP). Projectleider Sanne de Jager van Zeeland Seaports is inmiddels vergevorderd met de plannen voor de infrastructuur die straks energie, water, gas en de nodige commodities moet kunnen leveren aan bedrijven die zich willen vestigen in het valuepark. 'Uiteraard begin je zo'n project niet zonder eerst de stakeholders erbij te betrekken', zegt De Jager. 'Hoewel de oorspronkelijke plannen zich voornamelijk richtten op restproducten zoals afvalwater, restwarmte en CO₂, maakten de reeds op het valuepark gevestigde bedrijven Dow, Yara en Cargill duidelijk dat ze ook graag basisgrondstoffen per pijpleiding wilden aanvoeren. Alles wat door een pijpleiding kan, hoeft immers niet over de weg of het water te worden vervoerd. En dat scheelt niet alleen transportkosten, maar is ook nog eens beter voor het milieu. Terneuzen zou uiteindelijk een pijpleidingenstelsel moeten krijgen dat vergelijkbaar is met de MultiCore pijpleiding in het Rotterdamse Havengebied. In die pijpleiding kunnen ook grondstoffen zoals etheen worden aangevoerd.

Uit de gesprekken die het havenbedrijf met ze voerde, bleek ook dat het voor bedrijven binnen de clusters in de regio heel aantrekkelijk is om (rest)stromen onderling te kunnen uitwisselen. Ook daarbij spelen milieuargumenten mee, maar het is bovendien economisch aantrekkelijk om industriële (rest)producten, of bijvoorbeeld warmte, zoveel mogelijk nuttig in te zetten.' Inmiddels is men gestart met de planologische kernprocedure en wordt het traject hierin vastgelegd. 'Het is vervolgens aan de betrokken gemeentes en het provinciebestuur om de plannen al dan niet goed te keuren. Gelukkig hebben wij gemerkt dat er een groot draagvlak is vanuit de betrokken overheden, maar ook de omgeving reageert positief. Zij hebben er immers ook baat bij dat er minder bewegingen op de weg zijn en het transport per pijpleiding is bovendien veiliger.'

Contracten

Het Zeelandse havengebied is onderverdeeld in een aantal clusters. Het tracé zal op den duur een viertal clusters koppelen: Dow en de Braakmanhaven (A), de Westerlijke kanaaloever (B), Koegorspolder (C), het noorden en het zuiden van Sas van Gent (D). Mocht de vergunningsprocedure positief uitvallen, dan zullen hoogstwaarschijnlijk eerst de clusters A en C met elkaar worden gekoppeld. Dit zijn de clusters waar respectievelijk Dow en Yara zijn gevestigd. Een logische keuze aangezien dit twee grote chemiebedrijven zijn die veel grondstoffen en utilities verbruiken. 'We richten de infrastructuur zo flexibel mogelijk in', vervolgt De Jager. 'Behalve dat we eenvoudig bedrijven moeten kunnen aansluiten op eventuele nieuw te vestigen bedrijven, willen we ook keuze blijven houden in het soort te transporteren media. Het lijstje van mogelijke utiliteiten staat inmiddels op twaalf. Zoals gezegd zitten daar de voor de hand liggende voor-

zieningen in zoals elektriciteit en gas, maar ook warmte, industriële gassen en andere primaire materialen. Ook houdt men rekening met een toenemend aantal groene brand- of grondstoffen zoals biogas, biomassa en biobrandstof. De mogelijkheid om ook proceswater via de pijpleiding te kunnen afnemen is met name voor Dow een aantrekkelijke optie. Het bedrijf gebruikt al proceswater uit afvalwater, maar dat dekt nog niet de totale behoefte. 'Evides heeft interesse om dat deel van de voorzieningen voor zijn rekening te nemen. Maar Evides wil dan wel zelf de regie in handen houden. En, net als andere leveranciers, willen de toeleveranciers wel graag alvast contracten voor de langere termijn vastleggen voordat ze investeren.'

Ruimte voor groei

Nu is het sowieso niet de bedoeling dat het havenbedrijf de MUP zelf gaat opereren. 'We zoeken nog naar commerciële partners die de diverse utilities willen leveren en naar een operator die de exploitatie, het beheer en het onderhoud van de pijpleiding voor zijn rekening neemt. Dat zijn typisch taken die de bekende netwerkbedrijven uitstekend kunnen uitvoeren. Dat we tot nog toe konden investeren, is onder meer mogelijk omdat we voor het voortraject een subsidie hebben ontvangen. Er zijn echter voldoende kansen voor investeerders om in de Multi Utility leiding te investeren.'

De bedrijven in het havengebied zijn inderdaad grote utilitiesverbruikers. Yara is zelfs een van de grootste gasverbruikers van Nederland aangezien het jaarlijks 1,7 miljard kubieke meter aardgas verstoekt. Het bedrijf wekt zijn eigen elektriciteit op en zou dit ook weer kunnen delen met omliggende industrieën. Hetzelfde geldt voor de restwarmte. De Jager: 'Er is een ideaal gebied voor de glastuinbouw. Helaas is de investeringsbereidheid op dit moment niet zo heel groot, maar als de economie weer aantrekt, kunnen we nog veel meer kassen voorzien voor aantrekkelijk geprijsde warmte en CO₂.'

Uiteraard is er ook nog voldoende ruimte voor nieuwe chemische bedrijven. 'De business case voor Multy Utility Providing wordt aantrekkelijker naarmate er meer aansluitingen zijn', zegt De Jager. Bedrijven kunnen dan ook gezamenlijk inkopen en het schaalvoordeel uitbuiten. Het zou in de toekomst zelfs mogelijk moeten zijn om over de grens uit te breiden. De haven van Gent is tenslotte niet heel ver weg. Zover is het echter nog niet. Als alles volgens plan verloopt, zouden we rond 2014 kunnen beginnen met de daadwerkelijke aanleg van de pijpleiding en dan zouden eind 2015 de eerste utilities en grondstoffen kunnen worden geleverd via de pijp.' ■

utilities

grondstoffen

restproduct

